

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0389/2011

22.11.2011

PRANEŠIMAS

dėl Kroatijos paraiškos tapti Europos Sąjungos nare
(2011/2191(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėjas: Hannes Swoboda

TURINYS

Puslapis

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
BIUDŽETO KOMITETO NUOMONĖ	10
KONSTITUCINIŲ REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ.....	14
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	17

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Kroatijos paraiškos tapti Europos Sąjungos nare (2011/2191(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Kroatijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą sutarties projektą, protokolą ir baigiamąjį aktą,
 - atsižvelgdamas į 2003 m. vasario 21 d. Kroatijos Respublikos pateiktą paraišką tapti Europos Sąjungos nare,
 - atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 20 d. Komisijos nuomonę dėl Kroatijos Respublikos paraiškos tapti Europos Sąjungos nare,
 - atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 3 d. Tarybos sprendimą pradėti derybas dėl Kroatijos Respublikos stojimo į ES,
 - atsižvelgdamas į Komisijos periodines Kroatijos pažangos siekiant narystės ataskaitas, kurios apima 2005–2011 m. periodą,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 2 d. Komisijos tarpinę ataskaitą dėl Kroatijos teismų sistemos ir pagrindinių teisių srities reformų,
 - atsižvelgdamas į 2003 m. birželio 19–20 d. Salonikų Europos Vadovų Tarybai pirmininkavusios valstybės išvadas dėl Vakarų Balkanų šalių,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 23 ir 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
 - atsižvelgdamas į visas savo ankstesnes rezoliucijas ir į Kroatijos pažangos ir plėtros proceso ataskaitas,
 - atsižvelgdamas į visas ankstesnes ES ir Kroatijos jungtinio parlamentinio komiteto rekomendacijas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir į Biudžeto komiteto bei Konstitucinių reikalų komiteto nuomones (A6-0389/2011),
- A. kadangi praėjus dvidešimčiai metų po nepriklausomybės deklaracijos paskelbimo ir aštuoneriems metams po paraiškos tapti ES nare pateikimo Kroatija sėkmingai užbaigė istorinį etapą ES integracijos procese, t.y. stojimo derybas; kadangi Kroatijos pasiekimai turi būti besąlygiškai įvertinti;
- B. kadangi stojimo procesas labai prisidėjo prie Kroatijos virsmo tvirta ir brandžia demokratine valstybe, kurios pagrindą sudaro Europos vertybės; kadangi galimybė įstoti yra tarsi galingas katalizatorius vykdant reformas, prie kurių prisideda daugelio sričių –

politinės, ekonominės, socialinės ir kultūrinės – dalyviai; kadangi tam, jog šalis ir jos piliečiai galėtų visapusiškai pasinaudoti naryste ES, reformų pastangos turi būti tęsiamos ir užbaigus derybas dėl narystės;

- C. kadangi Kroatijos narystė sustiprins ES, praturtins Europos kultūrą ir paveldą ir svariai prisidės siekiant išlaikyti plėtros proceso patikimumą, o kartu bus geras pavyzdys, kaip sąžiningai įgyvendinant visus įsipareigojimus galima pasiekti visus iš anksto užsibrėžtus tikslus;
 - D. kadangi stojimo procese būtina, kad kiekviena šalis būtų vertinama atskirai, kad derybų dėl stojimo tempas priklausytų nuo veiksmingo Kopenhagos kriterijų įgyvendinimo ir kad galutinė stojimo data būtų nustatoma pagal tai, kaip įgyvendinami šie kriterijai;
 - E. kadangi tolesnės reformos ir jų visapusiškas įgyvendinimas, inter alia, teismų ir pagrindinių teisių bei kovos su korupcija srityse išlieka labai svarbios siekiant stiprinti teisinę valstybę ir suteikti naudą visiems Kroatijos piliečiams;
 - F. kadangi iš tiesų sutaikius skirtingas tautas ir sukūrus gerus kaimyninius santykius labai prisidedama prie tikros Europos integracijos proceso; kadangi patraukimas baudžiamojon atsakomybėn už karo nusikaltimus bei pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų reintegracija yra esminės susitaikymo proceso sudėtinės dalys;
 - G. kadangi sėkmingas Kroatijos įstojimas į Europos Sąjungą bus reikšmingas platesniu regiono požiūriu ir taps Europos integracijos ir ES, ir Vakarų Balkanų regione varomąja jėga; kadangi narystės ES perspektyva yra didelė paskata regiono šalims kandidatėms ir potencialioms šalims kandidatėms, siekiančioms integracijos į ES, vykdyti būtinas politines, ekonomines ir teisėkūros reformas bei stiprinti taiką, stabilumą ir susitaikymą plėtojant gerus kaimyninius santykius; kadangi ES derėtų stiprinti Kroatijos kaimyninių šalių europinę perspektyvą ir nuolat šias šalis skatinti vykdyti įsipareigojimus siekiant visapusiškos narystės ES;
1. palankiai vertina tai, kad užbaigtos stojimo derybos su Kroatija ir kad tuo pat metu užbaigtas beveik šešerius metus trukęs derybų procesas ir keletą metų trukę pasirengimai, kurie labai pakeitė šalies politinę, ekonominę ir kultūrinę aplinką; pabrėžia, kad reikia toliau tęsti reformas, ir mano, kad šis procesas dar nebaigtas ir turėtų būti tęsiamas su ta pačia energija ir dedant daug pastangų taip pat užbaigus derybas ir įstojus į Europos Sąjungą; tvirtai įsitikinęs, kad teigiami šio proceso rezultatai sustiprins Kroatijos piliečių pritarimą narystei ES ir pasitikėjimą ja, ir paskatins žmones dalyvauti referendume ir pasisakyti už tai, kad būtų kad pasirašyta Stojimo sutartis; Pritaria Stojimo sutarties pasirašymui ir ragina visas ES valstybes nars laiku baigti ratifikavimo procedūrą; su džiaugsmu laukia parlamento stebėtojų iš Kroatijos atvykimo;
 2. atkreipia dėmesį, kad Stojimo sutarties laikinosiose nuostatose numatoma galimybė iki 2009–2014 m. kadencijos pabaigos nesilaikyti reikalavimo dėl Sutartyse numatyto didžiausio leistino vietų Europos Parlamente skaičiaus; yra pasiryžęs tinkamu laiku iki 2014 m. rinkimų pateikti pasiūlymą dėl sprendimo dėl naujos Europos Parlamento sudėties, vadovaudamasis ES sutarties 14 straipsnio 2 dalimi; primena, kad reikia atsižvelgti į visus susijusius institucinius stojimo aspektus bendrai;

3. atkreipia dėmesį į tai, kad Kroatijos Respublikos stojimo sutarties sudarymo procedūros ir protokolų, kuriuos prašo įtraukti Airija bei Čekijos Respublika, teisinė bazė skiriasi – atitinkamai ES sutarties 49 straipsnis ir ES sutarties 48 straipsnis, taigi jų neturėtų apimti vienas aktas;
4. yra tvirtai įsitikinęs, kad stojimo derybų užbaigimas įrodo, jog ES plėtros procesas patikimas; pabrėžia, kad siekiant narystės padaryta pažanga atspindi tai, jog galimybė įstoti į ES ir toliau skatina politines ir ekonomines reformas, o Europos integracija tarnauja kaip priemonė sutaikant šalis net ir už ES ribų;
5. Tikisi, kad Komisija toliau objektyviai stebės pasirengimą narystei ir padės Kroatijos valdžios institucijoms įgyvendinti įsipareigojimus ir prievoles, kuriuos jos prisiėmė derybų metu; teigiamai vertina Stojimo sutartyje pateiktą nuorodą į pilietinės visuomenės dalyvavimą visame kontrolės procese ir ragina Komisiją visapusiškai pasinaudoti šia nuostata ir artimai konsultuotis su pilietinės visuomenės atstovais; laikosi nuomonės, kad pasirengimo narystei stebėsenos mechanizmo taikymas yra tinkamas būdas siekiant suteikti Kroatijai papildomą paramą toliau įgyvendinant reformas; ragina Komisiją užtikrinti, kad pagalba, suteikta pagal Pasirengimo narystei pagalbos priemonę, ir toliau būtų kuo tinkamesnė ir veiksmingesnė;
6. pabrėžia, kad ypač daug dėmesio reikia skirti įsipareigojimams šiose srityse: teismų sistemos, vidaus reikalų ir pagrindinių teisių, įskaitant žiniasklaidos, kaip vienos iš svarbiausių demokratijos priemonių, laisvės apsaugą, teismų reformos įgyvendinimo tęstinumą ir veiksmingumą, nešališko karo nusikaltimų bylų nagrinėjimo ir kovos su korupcija, mažumų apsaugos, sienų valdymo, policijos bendradarbiavimo, kovos su organizuotu nusikalstamumu, teismų bendradarbiavimo sprendžiant civilines ir baudžiamąsias bylas, taip pat įsipareigojimams konkurencijos politikos srityje siekiant restruktūrizuoti laivų statybos ir plieno pramonę; mano, jog svarbu, kad Kroatija šiose srityse prieš stojimą sukauptų teigiamą patirtį;
7. Parlamentas stebės šį procesą ir ragina Komisiją reguliariai jį informuoti apie tai, kaip Kroatijos valdžios institucijos laikosi įsipareigojimų, kuriuos valstybė prisiėmė pasirašydama Stojimo sutartį, kad galėtų įvykdyti visus narystės įsipareigojimus 2013 m. liepos 1 d. stodama į Sąjungą; ragina Kroatijos valdžios institucijas skaidriai ir įtraukiai įgyvendinti stojimo procese priimtus įsipareigojimus, įtraukiant Kroatijos parlamentą bei pilietinę visuomenę, ir reguliariai vertinti reformų vykdymo pažangą; pasilieka teisę stebėsenos proceso metu teikti savo rekomendacijas Komisijai ir Kroatijos institucijoms;
8. pažymi, kad Kroatija padarė didelę pažangą vykdydama teismų reformą, ragina Kroatiją ir toliau įgyvendinti teismų reformas, atsižvelgiant į Komisijos rekomendacijas, kadangi veiksminga, nepriklausoma ir nešališka teismų sistema yra svarbi ekonominio vystymosi sudedamoji dalis ir kadangi ji stiprina piliečių pasitikėjimą teisine valstybe; ragina Kroatiją spręsti likusias šios srities problemas, ypač didinti teismų darbo našumą ir įgyvendinti teismų nepriklausomumo, nešališkumo ir atskaitingumo nuostatas, taip pat įdiegti objektyvius ir nuopelnais grindžiamus teisėjų skyrimo ir jų pareigų paaukštinimo kriterijus;
9. teigiamai vertina Kroatijos pasiryžimą kovoti su korupcija, mano, kad vienu iš svarbiausių prioritetų reikėtų laikyti ypač kovą su aukšto lygio korupcija – teismuose, teisėsaugos

institucijose ir viešojoje administracijoje, taip pat valstybės įmonėse, su kuria reikia ryžtingai kovoti visuose lygmenyse griežtai laikantis įstatymų ir siekiant teigiamų persekiojimo rezultatų; pažymi, kad reikia toliau didinti skaidrumą ir viešojo administravimo įstaigų bei policijos sąžiningumą; Mano, kad būtina įgyvendinti viešuosius pirkimus reguliuojančius teisės aktus, užtikrinti viešojo sektoriaus skaidrumą, suteikti piliečiams prieigą prie informacijos apie viešąsias išlaidas ir padidinti partijų finansavimo skaidrumą;

10. ragina Kroatijos valdžios institucijas toliau stiprinti kovos su korupcija įstaigų administracinius gebėjimus, taip pat vadovaujantis geriausia ES patirtimi, ir skatinti politinio, viešojo sektoriaus ir teismų atsakingumo kultūrą, nes tai – būtina sąlyga norint kurti ir stiprinti teisinę valstybę; pabrėžia, kad norint toliau tęsti veiksmingą kovą su organizuotu nusikalstamumu ir korupcijos atvejais reikia nuolatinių pastangų ir griežtinti teisės aktus, kuriais su nusikalstamomis organizacijomis susijusioms bendrovėms draudžiama dalyvauti viešuosiuose pirkimuose; mano, kad svarbu toliau reformuoti teisėsaugos institucijas, kad jos taptų veiksmingos, našios, nepolitizuotos ir paisytų piliečių teisių bei laisvių;
11. ragina Kroatiją dėti daugiau pastangų karo nusikaltimų tyrimuose, įgyvendinti naują kovos su nebaudžiamumu strategiją, kuri būtina siekiant užtikrinti teisingumą ir pasiekti ilgalaikį regiono susitaikymą bei spręsti nebaudžiamumo už karo nusikaltimus klausimą, ypač kai aukos buvo etniniai serbai arba įtariamai nusikaltėliai buvo Kroatijos saugumo pajėgų nariai; ragina Kroatijos vyriausybę žengti svarbų žingsnį kovojant su nebaudžiamumu skiriant pakankamai finansinių išteklių ir suteikiant visapusišką politinę paramą Kroatijos teismams, kad būtų gerokai paspartintas karo nusikaltimų tyrimas; Be to, ragina Kroatijos valdžios įstaigas tęsti aktyvų bendradarbiavimą su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiamajai Jugoslavijai (TBTBJ) ir laikytis visų likusių TBTBJ prokuratūros rekomendacijų; Ragina Kroatiją ir Serbiją visapusiškai bendradarbiauti teisingumo srityje, ypač baudžiamajam persekiojimui už karo nusikaltimus vykdyti;
12. ragina vyriausybę toliau skatinti ir efektyviai palengvinti pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų grįžimą, ypatingą dėmesį skiriant grįžtantiems etniniams serbams, ir pagerinti jų gyvenimo ir darbo sąlygas; ragina Kroatijos valdžios įstaigas toliau vykdyti socialinės ir ekonominės reabilitacijos projektus, skirtus pažeidžiamoms grupėms, ypač pabėgėliams, ir siekti veiksmingai ir tvariai įgyvendinti apgyvendinimo ir įdarbinimo priemonės, kurios būtų suderintos su kitomis socialinėmis ir užimtumo programomis; tikisi, kad visos regiono šalys taikys platų požiūrį pabėgėlių grįžimo politikos srityje;
13. teigiamai vertina moterų teisių ir lyčių lygybės srityje padarytą pažangą; tačiau yra susirūpinęs, kad moterims ir toliau labai negausiai atstovaujama ekonominių ir politinių sprendimų priėmimo organuose; ragina Kroatijos institucijas greitai užbaigti įgyvendinti Lyčių lygybės įstatymą, aktyviau skatinti moteris dalyvauti politikoje, stiprinti moterų padėtį darbo rinkoje ir diegti vienodo užmokesčio principą;
14. remia pastangas skatinti tolerancijos aplinką šalyje; ragina Kroatijos valdžios institucijas toliau dėti pastangas kovojant su visų formų diskriminacija ir įgyvendinti kovą su diskriminacija skirtus teisės aktus bei ryžtingai reaguoti į iš neapykantos vykdomus nusikaltimus, neapykantą kurstančias kalbas, grasinimus ir netoleranciją etninių ir LGBT

mažumų atžvilgiu; dar kartą ragina Kroatiją ir toliau veikti vadovaujantis tolerantiška mąstysena ir imtis tinkamų priemonių, skirtų apsaugoti tuos, kuriems iki šiol grasinama ar kurie yra bauginami;

15. yra labai susirūpinęs dėl smurto prieš LGBT parodo dalyvius Split 2011 m. birželio 11 d. ir dėl Kroatijos institucijų negebėjimo apsaugoti dalyvius; ragina Kroatijos institucijas visapusiškai ištirti padarytus nusikaltimus ir pradėti baudžiamąjį persekiojimą, taip pat parengti strategiją, kad panašioms incidentams ateityje būtų užkirstas kelias; ragina Kroatijos institucijas greitai patvirtinti ir įgyvendinti kovos su homofobija veiksmų planą;
16. ragina Kroatijos institucijas toliau kovoti su prekyba žmonėmis;
17. ragina Kroatiją toliau stiprinti darbo ir profesinių sąjungų teises, stiprinti socialinį dialogą sprendimų priėmimo procese ir kuriant politiką bei ugdyti socialinių partnerių gebėjimus, įskaitant tolesnį Ekonomikos ir socialinių reikalų tarybos stiprinimą;
18. pripažįsta, kad žodžio laisvė numatyta Kroatijos teisės aktuose ir jos paprastai laikomasi; ragina Kroatijos institucijas imtis tolesnių veiksmų žiniasklaidos nepriklausomumui ir profesionalumui užtikrinti; ragina Kroatijos institucijas ir toliau rodyti įsipareigojimą užtikrinti, kad žiniasklaidos sektorius veiktų be politinio kišimosi ir kad būtų užtikrintas reguliavimo įstaigų nepriklausomumas;
19. ragina Kroatiją, atsižvelgiant į dabartines ekonomines problemas, tęsti struktūrines ekonomikos reformas, gaivinti nelanksčią darbo rinką ir taip skatinti užimtumą, siekti fiskalinio konsolidavimo, kuris padidintų konkurencingumą, kad valstybė galėtų pasivyti ES valstybes nares ir visapusiškai pasinaudoti narystės ES privalumais; mano, kad svarbu, jog atsigauvant ekonomikai būtų kartu modernizuojama ekologinė sritis – inter alia, gerokai didinamas energijos vartojimo efektyvumas, stiprinama atsinaujinančiųjų energijos išteklių politika, derinama erdvės plėtra ir energetikos politika; ragina vyriausybę apskritai gerinti verslo aplinką, ypatingą dėmesį atkreipti į mažąsias ir vidutines įmones ir toliau stengtis reformuoti Kroatijos socialinę sistemą siekiant užtikrinti viešųjų finansų tvarumą; ragina Kroatijos institucijas suteikti erdvės plėtros procesui daugiau skaidrumo ir visapusiškai atsižvelgti į viešąjį interesą bei ekologinius standartus;
20. ragina valstybes nares priimti sprendimus taikyti pereinamojo laikotarpio nuostatas, kuriomis ribojamos Kroatijos darbuotojų galimybės patekti į jų darbo rinkas tik remiantis faktine informacija ir tik tuomet, kai jų nacionalinėse darbo rinkose susiklostytų rimta padėtis;
21. ragina valstybes nares, norinčias taikyti pereinamuosius laikotarpius, kuriais būtų ribojama galimybė patekti į jų darbo rinką, nurodyti Komisijai tikėtiną darbuotojų, kurie atvyks į jų teritoriją, skaičių;
22. pabrėžia, kad finansinės plėtros pasekmės turi būti išsamiai aptariamose derybose dėl daugiamečių finansinės programos 2014–2020 m. laikotarpiui bei dėl sprendimų, susijusių su Sąjungos nuosavų išteklių sistema;
23. ragina visas susijusias šalis kaip galima labiau įtraukti Kroatiją, kaip stojančiąją šalį, į

keitimąsi nuomonėmis ir į derybas dėl Daugiametės finansinės programos (2014–2020); mano, kad Kroatijos stebėtojai Europos Parlamente ir Regionų komitete, jos atstovai Taryboje turėtų pasinaudoti galimybe pristatyti savo Sąjungos viziją ir prisidėti prie ES biudžeto ir prioritetų iki 2020 m. formavimo;

24. atkreipia dėmesį į Europos Sąjungos poziciją dėl finansinių ir biudžeto nuostatų, išdėstytų konferencijoje Kroatijos stojimo į ES tema, ir vadovaujantis numatyta stojimo data, t. y. 2013 m. liepos 1 diena; pažymi, kad būtinas finansinis Kroatijos stojimo paketas (dabartinės Daugiametės finansinės programos paskutinių finansinių metų paskutinio semestro išlaidų kategorijos ir pakategorės) žymiai padidintų ES biudžeto išlaidas; pažymi, kad Pasirengimo narystei pagalbos priemonėje Kroatijai numatytos lėšos bus sumažintos palyginti su iš pradžių 2013 m. numatytu dydžiu, kas tam tikra apimtimi kompensuos poveikį ES biudžetui;
25. atkreipia dėmesį į Nuolatinį atstovų komitetą (Coreper) poziciją, kad bendras išlaidų lygis neturėtų būti pakeistas 2013-aisiais finansiniais metais, bet vis dėlto primena, kad 2006 m. rengiant Daugiametę finansinę programą, derantis dėl jos ir ją tvirtinant nebuvo atsižvelgta į galimą Kroatijos stojimą į ES Daugiametės finansinės programos galiojimo laikotarpį;
26. todėl ragina Komisiją, kaip suplanuota 2012 m. pradžioje, pasirašius 2011 m. gruodžio mėnesį Stojimo sutartį ir kaip nurodyta Tarpinstitucinio susitarimo 29 punkte, pasiūlyti atlikti 2013-ųjų finansinių metų Daugiametės finansinės programos peržiūrą, siekiant išvengti persikirstymo dėl Kroatijos stojimo finansavimo;
27. atsižvelgdamas į tai, kad atitinkamų Kroatijos institucijų administraciniai gebėjimai vis dar nepakankami, ragina Kroatijos valdžios institucijas toliau stiprinti administracines struktūras ir institucinius gebėjimus, kurie būtini siekiant tinkamai įgyvendinti Bendrijos teisyną, kad įstojusi į ES valstybė galėtų maksimaliai pasinaudoti narystės privalumais;
28. teigiamai vertina tai, kad Kroatijos vyriausybė 2011 m. liepos mėn. patvirtino deklaraciją dėl Europos vertybių skatinimo Pietryčių Europoje; prašo Kroatijos toliau propaguoti ES plėtrą ir skatinti Europos vertybes regione siekiant užtikrinti taiką, gerovę, laisvę, teisinę valstybę, demokratiją ir socialinės rinkos ekonomiką; ragina Kroatiją ir toliau palaikyti gerus kaimyninius santykius, likti svarbia ir iniciatyvia regionų bendradarbiavimo visais lygmenimis rėmėja ir laikytis įsipareigojimo paversti susitaikymo pastangas praktiškais visiems regiono piliečiams ekonomiškai, socialiai ir žmogiškai naudingais veiksmais;
29. ragina kaip įvairiems paramos gavėjams Vakarų Balkanuose skirtų programų dalį intensyviau naudoti finansines priemones, skirtas MVĮ, infrastruktūros plėtrai bei verslo aplinkai remti; pažymi, kad regioninis bendradarbiavimas yra ypač svarbus ekonomikos plėtrai bei rezultatyviam bendradarbiavimui su Kroatijos kaimyninėmis šalimis;
30. ragina daryti pažangą siekiant rasti neišspręstų dvišalių klausimų su kai kuriomis kaimyninėmis šalimis, ypač Serbija, sprendimus, visų pirma kai jie susiję su sienų demarkacija, dingusiais asmenimis, nuosavybės grąžinimu ir pabėgėliais, ir yra tvirtai įsitikinęs, kad neišspręsti dvišaliai klausimai neturi stabdyti Vakarų Balkanų regiono šalių kandidačių ir galimų šalių kandidačių stojimo į ES proceso, bet dėl jų apskritai turėtų būti susitarta iki stojimo, taigi teigiamai vertina 2011 m. spalio 21 d. Kroatijos parlamento

pareiškimą šiuo tikslu;

31. turint mintyje tai, kad stojimo sėkmė labai priklauso nuo piliečių paramos ir atsidavimo, ragina Kroatijos valdžios institucijas ir pilietinę visuomenę (padedant Komisijai) vykdyti plačios apimties objektyvią informacinę kampaniją siekiant supažindinti su stojant į ES priiimamais įsipareigojimais, pasekmėmis ir privalumais, kad Kroatijos gyventojai gerai suprastų savo pasirinkimą referendume ir kad Europos projektą jie laikytų savu;

°
° °

32. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių ir Kroatijos Respublikos vyriausybėms ir parlamentams.

7.11.2011

BIUDŽETO KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užsienio reikalų komitetui

dėl Kroatijos paraiškos tapti Europos Sąjungos nare
(2011/2191(INI))

Nuomonės referentas: Göran Färm

PASIŪLYMAI

Biudžeto komitetas ragina atsakingą Užsienio reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pritaria prisijungimo prie ES derybų pabaigai ir patvirtina savo pritarimą, kad Kroatija taptų 28-ąja Europos Sąjungos nare;
2. pabrėžia, kad prisijungimo prie ES nereikėtų laikyti proceso pabaiga, tai labiau turėtų būti žingsnis link tolesnio ir nuolatinio šalies administracinio ir ekonominio modernizavimo;
3. ragina kaip įvairiems paramos gavėjams Vakarų Balkanuose skirtų programų dalį intensyviau naudoti finansines priemones, skirtas MVĮ, infrastruktūros plėtrai bei verslo aplinkai remti; pažymi, kad regioninis bendradarbiavimas yra ypač svarbus ekonomikos plėtrai bei rezultatyviam bendradarbiavimui su Kroatijos kaimyninėmis šalimis;
4. pabrėžia, kad Kroatija turėtų pasinaudoti kitų valstybių narių pavyzdžiu ir per savo narystę galėtų skatinti ir stiprinti vidutinio laikotarpio ir ilgalaikį ES finansavimą, siekiant suaktyvinti ir skatinti ekonomikos modernizavimą, ir taip padidintų konkurencingumą ir diversifikaciją; todėl primena, koks svarbus struktūrinių fondų vaidmuo;
5. pritaria Komisijos išvadoms, pateiktoms pažangos ataskaitoje apie Kroatiją; džiaugiasi dėl bendros pažangos, kurią Kroatija pasiekė, o ypač teismų ir pagrindinių teisių, konkurencijos bei teisingumo, laisvės ir saugumo srityse;
6. tačiau vis dar yra susirūpinęs dėl Kroatijos administracinių ir įsisavinimo gebėjimų visateisės narystės požiūriu ir užtikrinant įvairios struktūrinės ir žemės ūkio politikos įgyvendinimą; dar kartą primena, kad itin padidėjusio finansavimo įgyvendinimas gali

priklausyti tik nuo jo kontrolės ir valdymo, kurie remiasi minėtų gebėjimų pagerinimu tiek centriniu, tiek ir regioniniu, tiek vietos lygmenimis;

7. todėl pritaria laikinojo finansinės paramos mechanizmo, pereinamojo laikotarpio priemonės, sukūrimui, nes ji skirta sustiprinti Kroatijos administracinius ir teismų gebėjimus, įgyvendinti ir vykdyti ES teisės aktus;
8. atkreipia dėmesį į tai, kad Kroatija dar neatsigavo nuo šalį paveikusių ekonomikos nuosmukio; pastebi, kad nepaisant 2010 m. ekonomikos skatinimo programos toliau didėja nedarbas, ypač jaunimo nedarbas; ragina Komisiją daryti spaudimą ieškant sprendimo Kroatijos darbo rinkai;
9. džiaugiasi dėl augančio kovos su korupcija veiksmingumo, įskaitant ir veiksmus dėl daugelio buvusių žymių politikų ir valstybės tarnautojų, taip pat dėl naujų tobulesnių įstatymų dėl prieigos prie informacijos, interesų konflikto ir politinės veiklos finansavimo; tačiau pažymi, kad pagal organizacijos „Transparency International“ skelbiamą valstybių korupcijos reitingą Kroatija užima 62 vietą; todėl skatina labiau sutelkti pastangas, dedamas šioje srityje ir pritaria Komisijos teiginiui, kad korupcija vis dar yra paplitusi tam tikrose srityse ir kad dar reikia ir toliau stengtis kovoti su korupcija; pritaria visiems būtiniams Kroatijos valdžios institucijų išipareigojimams bei administracinėms, teisinėms ir audito priemonėms, kurių bus imtasi dėl minėto klausimo, ypač dėl ES finansinių interesų apsaugos ir ES finansavimo kontrolės; ragina Komisiją į savo pažangos ataskaitas įtraukti „šviesoforo“ sistemą, kuo būtų užtikrinamas šių ataskaitų aiškumas ir suteikti pastaboms daugiau reikšmės, pabrėžiant patobulinimus ir, kai tinkama, trūkumus;
10. ragina gerinti vidinio audito kontrolę viešųjų finansų srityje ir toliau kovoti su euro klastojimu, siekiant sistemingo sukčiavimo atvejų išaiškinimo ir informavimo apie juos;
11. pritaria laikinosios specialiosios Šengeno priemonės sukūrimui, remdamas būtinas Kroatijos investicijas dėl ES išorės sienų apsaugos ir sustiprinimo, ir pritaria galimam jos prisijungimui prie Šengeno sistemos;
12. ragina visas susijusias šalis kaip galima labiau įtraukti Kroatiją, kaip stojančiąją šalį, į keitimąsi nuomonėmis ir į derybas dėl Daugiametės finansinės programos (2014–2020); mano, kad Kroatijos stebėtojai Europos Parlamente ir Regionų komitete, jos atstovai Taryboje turėtų pasinaudoti galimybe pristatyti savo Sąjungos viziją ir prisidėti prie ES biudžeto ir prioritetų iki 2020 m. formavimo;
13. atkreipia dėmesį į Europos Sąjungos poziciją dėl finansinių ir biudžeto nuostatų, išdėstytų konferencijoje Kroatijos stojimo į ES tema, ir vadovaujantis numatyta stojimo data, t. y. 2013 m. liepos 1 diena; pažymi, kad būtinas finansinis Kroatijos stojimo paketas (dabartinės Daugiametės finansinės programos paskutinių finansinių metų paskutinio semestro išlaidų kategorijos ir pakategorės) žymiai padidintų ES biudžeto išlaidas; pažymi, kad Pasirengimo narystei pagalbos priemonėje Kroatijai numatytos lėšos bus sumažintos palyginti su iš pradžių 2013 m. numatytu dydžiu, kas tam tikra apimtimi kompensuos poveikį ES biudžetui;
14. atkreipia dėmesį į Nuolatinį atstovų komitetą(Coreper) poziciją, kad bendras išlaidų lygis neturėtų būti pakeistas 2013-aisiais finansiniais metais, bet vis dėlto primena, kad 2006 m.

rengiant Daugiametę finansinę programą, derantis dėl jos ir ją tvirtinant nebuvo atsižvelgta į galimą Kroatijos stojimą į ES Daugiametės finansinės programos galiojimo laikotarpį;

15. todėl ragina Komisiją, kaip suplanuota 2012 m. pradžioje, pasirašius 2011 m. gruodžio mėnesį Stojimo sutartį ir kaip nurodyta Tarpinstitucinio susitarimo 29 punkte, pasiūlyti atlikti 2013-ųjų finansinių metų Daugiametės finansinės programos peržiūrą, siekiant išvengti perskirstymo dėl Kroatijos stojimo finansavimo;
16. mano, kad toks galimas esamų priemonių asignavimų ir prioritetų perskirstymas ne tik kenkia ES gebėjimui tinkamai įgyvendinti savo politiką, bet ir yra politinis bei moralinis Kroatijos nepaisymas;

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	7.11.2011
Galutinio balsavimo rezultatai	+: -: 0: 26 2 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Marta Andreasen, Reimer Böge, Lajos Bokros, Isabelle Durant, James Elles, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Carl Haglund, Lucas Hartong, Jutta Haug, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Ivailo Kalfin, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Vladimir Maňka, Barbara Matera, Nadezhda Neynsky, Dominique Riquet, László Surján, Derek Vaughan, Angelika Werthmann
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	François Alfonsi, Franziska Katharina Brantner, Frédéric Daerden, Jürgen Klute, Georgios Stavrakakis
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Marisa Matias

26.10.2011

KONSTITUCINIŲ REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užsienio reikalų komitetui

dėl Kroatijos paraiškos tapti Europos Sąjungos nare
(2011/2191(INI))

Nuomonės referentas: Rafał Trzaskowski

PASIŪLYMAI

Konstitucinių reikalų komitetas ragina atsakingą Užsienio reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pripažįsta, kad plėtros ir ES integracijos stiprinimo procesai visada buvo vykdomi kartu ir kad plėtra nedarė neigiamo poveikio Sąjungos gebėjimui veikti, o pati skatino būtinus institucinius pokyčius;
2. su pasitenkinimu pastebi, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai buvo išspręsti svarbūs instituciniai klausimai, sudarytos sąlygos tolimesnei Sąjungos plėtrai ir užtikrintas tinkamas platesnės Sąjungos funkcionavimas;
3. atkreipia dėmesį, kad ratifikuodama Stojimo sutartį Kroatijos Respublika ratifikuoja visus Sutarčių pakeitimus, kurie jos Stojimo sutarties ratifikavimo metu yra pateikti ratifikuoti ar patvirtinti valstybėms narėms pagal Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnį, o būtent – SESV 136 straipsnį bei, galbūt, numatytus protokolus dėl garantijų, kurių reikalavo Airija, ir dėl Čekijos išimties;
4. primena, kad finansinės plėtros pasekmės turi būti išsamiai aptariamose derybose dėl daugiametės finansinės programos 2014–2020 m. laikotarpiui bei dėl sprendimų, susijusių su Sąjungos nuosavų išteklių sistema;
5. pabrėžia, kad vidaus reformų, kurias Kroatija įsipareigojo vykdyti kaip dalį savo stojimo proceso įsipareigojimų, įgyvendinimas turi būti tęsiamas ir jai įstojus į ES; pabrėžia, kad yra svarbu didinti visuomenės informuotumą apie plėtros tikslus bei abipusę naudą, ypač atsižvelgiant į referendumą, būtiną pagal konstituciją, kuris Kroatijoje bus surengtas per 30 dienų laikotarpį Kroatijos parlamentui priėmus sprendimą dėl Stojimo sutarties; pažymi, jog aiškinamoji kampanija dėl to, kad ji labai svarbi ir kad norėtųsi ilgalaikių teigiamų rezultatų, neturėtų būti vienašališka ir jokių būdu klaidinanti, tačiau turėtų

RR\884529LT.doc

PE472.356v03-00

atkreipti dėmesį į būsimos narystės Europos Sąjungoje naudą ir įsipareigojimus;

6. atkreipia dėmesį, kad Stojimo sutarties laikinosiose nuostatose numatoma galimybė iki 2009–2014 m. kadencijos pabaigos nesilaikyti reikalavimo dėl Sutartyse numatyto didžiausio leistino vietų Europos Parlamente skaičiaus; yra pasiryžęs tinkamu laiku iki 2014 m. rinkimų pateikti pasiūlymą dėl sprendimo dėl naujos Europos Parlamento sudėties, vadovaudamasis ES sutarties 14 straipsnio 2 dalimi; primena, kad reikia atsižvelgti į visus susijusius institucinius stojimo aspektus bendrai;
7. atkreipia dėmesį į tai, kad Kroatijos Respublikos stojimo sutarties sudarymo procedūros ir protokolų, kuriuos prašo įtraukti Airija bei Čekijos Respublika, teisinė bazė skiriasi – atitinkamai ES sutarties 49 straipsnis ir ES sutarties 48 straipsnis, taigi jų neturėtų apimti vienas aktas; pabrėžia, kad abi procedūros gali vykti vienu metu, atkreipiant dėmesį į politinį susitarimą, įtrauktą į 2009 m. birželio ir spalio mėn. Tarybos išvadas; vis dėlto reikalauja, kad dėl jokios galimos abiejų procesų sąsajos jokių būdu nebūtų vilkinama įstojimo data.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	24.10.2011						
Galutinio balsavimo rezultatai	<table><tr><td>+: </td><td>19</td></tr><tr><td>–: </td><td>1</td></tr><tr><td>0: </td><td>0</td></tr></table>	+:	19	–:	1	0:	0
+:	19						
–:	1						
0:	0						
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Andrew Henry William Brons, Carlo Casini, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Zita Gurmai, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, David Martin, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, György Schöpflin, József Szájer, Rafał Trzaskowski						
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Sandrine Bélier, Zuzana Brzobohatá, Marietta Giannakou, Íñigo Méndez de Vigo, Helmut Scholz, Alexandra Thein						

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	17.11.2011
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 61 -: 2 0: 3
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Gabriele Albertini, Pino Arlacchi, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Mário David, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Anna Ibrisagic, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Othmar Karas, Ioannis Kasoulides, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñiz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pötering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Marek Siwiec, Hannes Swoboda, Kristian Vigenin, Boris Zala
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Charalampos Angourakis, Adam Bielan, Véronique De Keyser, Andrew Duff, Monika Flašíková Beňová, Hélène Flautre, Roberto Gualtieri, Doris Pack, Tomasz Piotr Poręba, Helmut Scholz, György Schöpflin, Alf Svensson, Traian Ungureanu, Ivo Vajgl
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Rui Tavares, Ramon Tremosa i Balcells